

# โรงพยาบาลบางแก้ว

## คนบางแก้วสุขภาพดี ขับขี่ปลอดภัย

อำเภอบางแก้วเป็นอำเภอเล็กๆ ในจังหวัดพัทลุง มีประชากร 26,000 คน ในท้องที่อำเภอบางแก้ว ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลท่ามะเดื่อ เทศบาลตำบลบางแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลนาปะขอ และองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสัก



ทั้งหมดนี้คือพื้นที่ จำนวนประชากรที่โรงพยาบาลบางแก้ว ต้องดูแลในฐานะโรงพยาบาลประจำอำเภอและหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ “คนบางแก้วสุขภาพดี ขับขี่ปลอดภัย” โครงการซึ่งนำเอาคุณธรรมด้านความมีวินัย มาใช้แก้ไขปัญหการจราจรจนประสบผลสำเร็จ

### มองทางแก้แบบ 360 องศา

คุณสุนทร อรุณโณ นักจัดการงานทั่วไป ระดับชำนาญการ หรือที่คนทั่วไปเรียกว่า “พ่อบ้าน” ของโรงพยาบาลบางแก้ว เล่าว่า “กว่า 4 ปีที่ทำโครงการ คนบางแก้ว

สุขภาพดี ขับขี่ปลอดภัย แม้ในเชิงสถิติจะไม่ได้ลดจำนวนอุบัติเหตุลงอย่างเด่นชัด แต่ผลลัพธ์ที่ดีที่สามารถพูดได้อย่างเต็มปากคือ ลดความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุลงอย่างเห็นได้ชัด จากที่ผู้ประสบอุบัติเหตุต้องนอนโรงพยาบาล ก็เหลือแค่ทำแผลแล้วกลับบ้าน ที่สำคัญชาวบ้านมีการทำ พ.ร.บ. รถยนต์และมอเตอร์ไซค์มากขึ้น ช่วยลดปัญหาต่างๆ ในการให้บริการได้มาก

ความจริงแล้ว สิ่งที่เราเน้นเป็นหลักในการดูแลสุขภาพ และต้องมาก่อนคือคนบางแก้วสุขภาพดี เราเห็นความสำคัญในแง่ที่ว่าหากชาวบ้านสุขภาพดี จะทำงาน ขับรถ ไปไหนมาไหนก็ปลอดภัย ส่วนการจะขับขี่ปลอดภัยได้นั้นก็ต้องมีวินัย และเคารพในกฎระเบียบ ใช้ชีวิตไม่ประมาท ยุทธศาสตร์ที่เราวางไว้คือ การนำพื้นที่เป็นตัวตั้ง ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนหากเป็นคนบางแก้วเราจะดูแลให้ดีที่สุด ไม่คิดแยกส่วนและคิดเชื่อมโยงในการแก้ปัญหา ใช้มุมมองแบบ 360 องศาในการขับเคลื่อนงาน มองให้ออกว่าทุกส่วนกระทบกันอย่างไร เชื่อมโยงกันอย่างไร แล้วเราก็ทำหน้าที่ประสานกันให้ได้ ในแบบเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”



นี่คือแนวคิดของผู้บริหารที่นำไปสู่การปฏิบัติอย่างได้ผล ด้วยการใช้หลัก 5 ดี ที่ทีมงานทุกคนพร้อมใจทำไปด้วยกันคือ คิดดี พูดดี ทำดี คบคนดี และไปสถานที่ดี โดย 5 ข้อนี้จะทำให้ปัญหาต่างๆ ลดลง

ในการดำเนินโครงการ “คนบางแก้ว สูงภาพดี จับชีพลอดภัย” ด้วยการเพิ่มวินัยจราจร ทางโรงพยาบาลบางแก้วได้มีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) รวมทั้งโครงการนี้ ยังอยู่ในแผนงานโครงการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม ของศูนย์คุณธรรม เพื่อนำไปสู่ “เมืองลุง เมืองบายใจ” ปี 2559 ในสโลแกนที่ว่า “เมืองลุง เมืองบายใจ มีวินัย บนความพอเพียง” โดยเน้นการสร้างวินัย 3 เรื่อง ได้แก่ วินัยการจราจร วินัยการจัดการสิ่งแวดล้อม (ขยะ) และวินัยความพอเพียง เรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ใส่ผ้าไทย ในทุกโอกาส

### แก้ปัญหาด้วยความเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

เหตุที่โรงพยาบาลบางแก้วต้องการสร้างวินัยจราจร ลดปัญหาอุบัติเหตุลง เนื่องจาก จากการเก็บสถิติของโรงพยาบาลในแต่ละเดือน พบว่าอำเภอบางแก้วมีปัญหาเรื่องอุบัติเหตุบนท้องถนนสูง เป็นผลมาจากการขาดวินัยในการขับขี่ ที่สำคัญยังมีความไม่เข้าใจเรื่องการต่อ พ.ร.บ.รถยนต์และจักรยานยนต์

“ชาวบ้านมองว่าการต่อ พ.ร.บ.รถยนต์ และมอเตอร์ไซค์ เป็นเรื่องยุ่งยากลำบาก ความจริงจ่ายเงินแค่ 300 บาท แต่ถ้าเกิดอุบัติเหตุขึ้นมาต้องจ่ายค่าปรับมากกว่านี้หลายเท่า เราต้องชี้แจงให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญตรงนี้ โดยการให้ผู้นำในหมู่บ้านช่วยชี้แจง รวมถึงให้กรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้น เช่น ไม่ต่อ พ.ร.บ. แล้วเกิดอุบัติเหตุ ให้เป็นอุทธาหรณ์เตือนใจคนอื่นๆ แบบปากต่อปาก และประกาศเสียงตามสายของวิฑูรย์ชุมชน”

อีกทั้งในการทำงานขับเคลื่อน แทนการประชุมหัวหน้าส่วนราชการที่อำเภอ ก็เปลี่ยนมาเป็นที่โรงพยาบาลบางแก้ว นอกจาก



เจ้าหน้าที่ที่มาประชุมจะได้วัดความดัน ชั่งน้ำหนักแล้ว ยังมีโอกาสได้เยี่ยมเยียน ชาวบ้านในพื้นที่ที่เจ็บป่วยอีกด้วย ซึ่งเป็นการ สานสัมพันธ์ที่ดีของเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐกับ ชาวบ้านไปในตัว

ด้วยสัมพันธภาพที่ดี เข้าถึงใจชาวบ้าน ช่วยให้ที่ผ่านมามีโรงพยาบาลจะมีงบประมาณ ในการทำกิจกรรมน้อย แต่กลับไม่เป็น อุปสรรคของการทำงาน

“เมื่อเราขอแรงสนับสนุน ชาวบ้านยินดี ช่วยเกินกว่าที่เราต้องการด้วยซ้ำ หรือทาง โรงพยาบาลต้องการเงินทุนทำอะไร ชาวบ้าน ก็จะเข้ามาสอบถามว่าจะจัดทอดผ้าป่าระดม ทุนเมื่อไหร่ ยินดีช่วย ทั้งหมดนี้มาจากการทำงานที่ ชาวบ้านเห็นว่าเราตั้งใจจริงในการทำงาน”

## 5 แยกปัญญา ลดอุบัติเหตุ

หลักการในการณรงค์เพื่อลดอุบัติเหตุ ของที่นี้ คือ “5 แยกปัญญา” ก่อนสตาร์ทรถ ต้องตั้งสติ โดยมี 5 ทางเลือกของชีวิต ได้แก่ บ้าน-กลับถึงที่หมายโดยปลอดภัย โรงพยาบาล-เกิดการบาดเจ็บ สถานีตำรวจ-ต้องขึ้นโรงพักเป็นเรื่องเป็นราว หมอพื้นบ้าน- ต้องไปหาหมอกระดูกให้بيبนวตรักษา และ วัด-เสียชีวิตจนต้องมาเผาที่วัด

ในการทำงานมีการนำข้อมูลเชิงสถิติ ตั้งแต่ปี 2555 จนถึงปัจจุบันมาเปรียบเทียบกัน และนำปัญหาย้อนเข้าสู่ในระดับอำเภอ เสนอ กับนายอำเภอ และใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งโดยให้ โรงพยาบาลบางแก้วเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงาน

“ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ช่วยกันรณรงค์เรื่องวินัยจราจร เพราะเมื่อเกิด อุบัติเหตุ มีค่าใช้จ่ายต่อหัวสูง เช่น รถล้มโดย ไม่สวมหมวกกันน็อค ทำให้ศีรษะกระแทก พื้น หากสามารถช่วยกันลดอุบัติเหตุได้ ก็จะสามารถจะลดค่าใช้จ่ายลงอีกด้วย” พ่อบ้าน โรงพยาบาลบางแก้วกล่าว

การระดมความช่วยเหลือจาก หน่วยงานต่างๆ เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เมื่อทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกันที่จะทำให้อำเภอ บางแก้วเป็นอำเภอที่มีความสุข ไม่ว่าจะ เป็น **บริษัทจำหน่ายรถ** ที่สนับสนุนโดยการให้ พ.ร.บ.พรีกับลูกค้าที่มาซื้อรถ สนับสนุนเรื่อง การถ่ายน้ำมันเครื่องและการซ่อมแซมรถ เล็กๆน้อยๆ **พรี บริษัทประกันภัย** แจกหมวก กันน็อคให้กับชาวบ้าน

**เทศบาลตำบลบางแก้ว และเทศบาล ตำบลท่ามะเตีอ** ช่วยสนับสนุนการลด อุบัติเหตุ ด้วยการทำป้ายแสดงจุดแยก จุด อันตราย มีการฝึกซ้อมแผนอุบัติเหตุหมู่อย่าง



ต่อเนื่อง การอบรมทีมกู้ชีพโดยการสนับสนุนของโรงพยาบาล ให้ความรู้คนในชุมชนเรื่อง พ.ร.บ. รวมทั้งการดูแลเบื้องต้น ตัดป้ายจราจร และป้ายธรรงค์เรื่องการสวมหมวกกันน็อค ช่วยปรับภูมิทัศน์ที่มีผลกับอุบัติเหตุทางการจราจร เช่น การปรับลดความสูงของเกาะกลางถนน การซ่อมแซมถนน

ส่วนวิทยาลัยการอาชีพบางแก้ว ช่วยสร้างวินัยให้นักศึกษาด้านการจราจร เช่น การสวมหมวกกันน็อค อีกทั้งสร้างแรงจูงใจด้วยนโยบายให้คะแนนด้านกิจกรรมเพิ่ม หากนักศึกษามีใบขับขี่ รวมทั้งให้นักศึกษาจิตอาสาตั้งจุดบริการประชาชนในช่วงเทศกาล ตรวจเช็คสภาพความพร้อมของรถก่อนใช้

ในส่วนของสถานีตำรวจภูธรบางแก้ว ได้ให้ความสนับสนุนในการตั้งด่านเพื่อลดอุบัติเหตุ ส่วนโรงเรียนระดับประถมและมัธยมในอำเภอบางแก้ว ต่างก็ให้ความสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพ สร้างลักษณะนิสัยให้นักเรียนขับขีมีวินัยและปลอดภัย นอกจากนี้ วัดบางแก้วผดุงธรรม ก็มีบทบาทสำคัญในการให้หลักธรรมและสติเพื่อการขับขีปลอดภัยในช่วงเทศกาลและวันสำคัญทางศาสนาต่างๆ อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ในการทำงาน ย่อมมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยอยู่บ้าง หากแต่คุณสุนทรเห็นว่า

ไม่ใช่อุปสรรค เพราะการทำงานที่นี้ยึดหลักคิดดี ไม่จับผิดใคร ใครไม่ให้ความร่วมมือก็จะให้หัวหน้ในส่วนนั้นๆ ช่วยพูดคุยชี้ให้เห็นถึงข้อดี

ส่วนปัจจัยความสำเร็จในการทำงานนั้นมาจากการทำงานเป็นทีม ที่ร่วมคิดร่วมทำ และร่วมรับผล ซึ่งการทำงานบนฐานคิดนี้ คือคุณแจสำคัญในการทำให้โครงการนี้เกิดความยั่งยืนต่อไป

*“ที่ผ่านมาในการทำงาน หากเกิดปัญหาตรงไหน เราก็นำส่วนนั้นมาคุยในที่ประชุม ใครคือเจ้าภาพรับผิดชอบ ปัญหาที่เกิดจากอะไร และต่อไปเราจะช่วยกันจัดการอย่างไร”*

ล่าสุด ทางโรงพยาบาลบางแก้วยังคงคิดโครงการใหม่ๆ มากมาย เพื่อสามารถให้บริการประชาชนในพื้นที่ได้อย่างรอบด้าน เช่น โครงการรถตรวจสุขภาพประจำปีเคลื่อนที่ เพื่อตรวจคัดกรองคนที่มีแนวโน้มจะเจ็บป่วย ให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพตั้งแต่เนิ่นๆ จะได้ลดความเสี่ยงในการรักษาพยาบาล และลดค่าใช้จ่ายในการดูแลอีกด้วย

ทั้งหมดนี้ สามารถตอบได้ว่าหากโรงพยาบาลใช้แนวทางเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ผลที่ได้นั้นคุ้มค่าและน่าจะเป็นคำตอบของอีกหลายหน่วยงานได้เป็นอย่างดี